

Draft

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีลักษณะ 8 ว่าด้วยการสอบสวน

ข้อ 254 ตามปกติผู้สอบสวนไม่จำเป็นต้องสอบสวนพยานของผู้ต้องหา เพราะตาม
ธรรมดาพนักงานสอบสวนมีหน้าที่จะพิจารณาดีว่า พอมิมูลดำเนินการฟ้องหรือไม่เป็นหลัก หากใช่
เป็นผู้วินิจฉัยคดีของกลุ่มความไม่ แต่หลักเช่นกล่าวนี้ บางทีอาจเกิดความจำเป็น หรือด้วยลักษณะแห่ง
การสอบสวนที่ดี บางคดีก็อาจจำเป็นที่ผู้สอบสวนต้องรีบชิงไหวพริบสอบสวนตัด หรือพิสูจน์
พยานผู้ต้องหาเสียแต่ในชั้นต้น หรือป้องกันมิให้ผู้ต้องหามีโอกาสชักซ้อมพยานทำให้เสียความ
เที่ยงธรรมในคดี ก็อาจจะสอบสวนพยานผู้ต้องหาในบางคดีเพื่อให้เกิดผลแก่คดีนั้น ๆ ก็ได้

ภาคผนวก ข

พระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุ้มครองความประพฤติ ตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2522

มาตรา 11 บัญญัติว่า “ในคดีที่ไม่ปรากฏว่าจำเลยได้รับโทษจำคุกมาก่อน หรือปรากฏว่าได้รับโทษจำคุกมาก่อน แต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ไม่ว่าเวลาใดก่อนมีคำพิพากษา ศาลมีอำนาจสั่งให้พนักงานคุมประพฤติสืบเสาะและพินิจ อายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญหา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ และสิ่งแวดล้อมของจำเลย ตลอดจนสภาพความผิดและเหตุอื่นอันควรปรานี พร้อมทั้งความเห็นตามมาตรา 6 (3) แล้วรายงานต่อศาลเพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษาได้

เมื่อศาลได้รับรายงานและความเห็นตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกพนักงานคุมประพฤติหรือจำเลยมาสอบถาม หรือสั่งให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะพินิจข้อเท็จจริงเพิ่มเติมได้”

มาตรา 13 บัญญัติว่า “ศาลมีอำนาจที่จะรับฟังรายงานและความเห็นของพนักงานคุมประพฤติตามมาตรา 11 โดยไม่ต้องมีพยานบุคคลประกอบ แต่ถ้าศาลจะใช้รายงานและความเห็น เช่นว่านั้นเป็นผลร้ายแก่จำเลย ให้ศาลแจ้งข้อความที่เป็นผลร้ายนั้นให้จำเลยทราบ เมื่อจำเลยคัดค้าน พนักงานคุมประพฤตินี้อาจนำพยานหลักฐานเข้าสืบประกอบรายงานและความเห็นก่อน และจำเลยมีสิทธิที่จะนำพยานหลักฐานมาสืบหักล้างได้”

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา 56 แห่งประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติถึงวิธีการควบคุมความประพฤติผู้กระทำผิดไว้ ให้อำนาจศาลที่จะปล่อยตัวผู้กระทำผิดไปเพื่อให้โอกาสผู้นั้นกลับตัว โดยศาลพิพากษาว่าผู้นั้นมีความผิด แต่ให้รอการกำหนดโทษไว้ หรือกำหนดโทษแต่รอการลงโทษไว้และกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติของผู้กระทำผิดนั้น สมควรมีกฎหมายกำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติตลอดจนวิธีดำเนินการคุ้มครองความประพฤติเพื่อให้ประมวลกฎหมายอาญามีผลใช้บังคับอย่างสมบูรณ์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

ภาคผนวก ก

ร่าง

พระราชบัญญัติคุมประพฤติ

พ.ศ. ....

.....
 .....
 .....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุมประพฤติ
 พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
 ซึ่งตามมาตรา 29 ประกอบมาตรา 31 มาตรา 35 มาตรา 36 และมาตรา 51 ของรัฐธรรมนูญแห่ง
 ราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ....”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่
 ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

“การคุมประพฤติ” หมายความว่า การสืบเสาะและพินิจและการคุมประพฤติผู้ที่ต้อง
 ปฏิบัติตามเงื่อนไข ตามคำสั่ง หรือหนังสือแจ้ง ของศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ
 รวมทั้งการใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชน

“การสืบเสาะและพินิจ” หมายความว่า การแสวงหาข้อเท็จจริงและรายละเอียด เพื่อประมวลข้อเท็จจริงและจัดทำรายงานเกี่ยวกับผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ

“การคุ้มครองประพฤติน” หมายความว่า การควบคุมและสอดส่อง ให้ผู้ถูกคุ้มครองประพฤติปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้

“การทำงานบริการสังคม” หมายความว่า การทำงานเพื่อบริการสังคม โดยความยินยอมและไม่ได้รับค่าตอบแทน เพื่อเป็นการแก้ไขฟื้นฟู การชดเชย ความเสียหาย หรือการลงโทษ แล้วแต่กรณีและให้หมายรวมถึงการทำกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ตามประมวลกฎหมายอาญาด້วย

“การสงเคราะห์” หมายความว่า การดำเนินการใด ๆ เพื่อให้การช่วยเหลือและสงเคราะห์ระหว่างการคุ้มครองประพฤตินและการสงเคราะห์หลังปล่อยแก่ ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุ้มครองประพฤติน ผู้ได้รับการสงเคราะห์ เพื่อให้การช่วยเหลือ แนะนำ รวมทั้งแก้ไขฟื้นฟู เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้

“ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ” หมายความว่า ผู้ต้องหา จำเลย นักโทษเด็ดขาด หรือบุคคลผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด และมีกฎหมายกำหนดให้เข้าสู่กระบวนการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุ้มครองประพฤตินหรือพนักงานพักการลงโทษ

“ผู้ถูกคุ้มครองประพฤติน” หมายความว่า ผู้ต้องหา จำเลย นักโทษเด็ดขาด หรือบุคคลที่ศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ กำหนดให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กฎหมายบัญญัติภายใต้การคุ้มครองประพฤตินของพนักงานคุ้มครองประพฤตินหรือพนักงานพักการลงโทษ

“ผู้กระทำความผิด” หมายความว่า ผู้เสียหาย ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุ้มครองประพฤติน ผู้ปกครอง และบุคคลอื่นหรือสมาชิกของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากอาชญากรรม ซึ่งเข้าร่วมในกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์

“ผู้ประสานงาน” หมายความว่า พนักงานคุ้มครองประพฤตินหรือบุคคลอื่นใดที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ในการจัดการให้ดำเนินการกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์

“สำนักงานคุ้มครองประพฤติน” หมายความว่า สำนักงานคุ้มครองประพฤตินจังหวัดและสำนักงานคุ้มครองประพฤตินประจำศาล

“ผู้ได้รับการสงเคราะห์” หมายความว่า ผู้ได้รับการสงเคราะห์ระหว่างการคุ้มครองประพฤตินและผู้ได้รับการสงเคราะห์หลังปล่อย

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนป้องกันอาชญากรรมและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองประพฤติน

“พนักงานคุมประพฤติ” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติและให้มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

“พนักงานพักการลงโทษ” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ช่วยพนักงานพักการลงโทษ” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยพนักงานพักการลงโทษและให้มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

“อาสาสมัครคุมประพฤติ” หมายความว่า อาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมคุมประพฤติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบและประกาศ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวดที่ 1

คณะกรรมการคุมประพฤติ

มาตรา 5 ให้มีคณะกรรมการคุมประพฤติ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ รองปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธานกรรมการ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานศาลยุติธรรม กรุงเทพมหานคร กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมการจัดหางาน กรมการแพทย์ กรมสุขภาพจิตเป็นกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งปลัดกระทรวงยุติธรรมแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานด้านกฎหมาย ด้านอาชญาวิทยา ด้านทัณฑวิทยา ด้านงานยุติธรรม ด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา หรือด้านสังคมสงเคราะห์ ไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการจะแต่งตั้งข้าราชการในกรมคุมประพฤติไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

มาตรา 6 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับ นโยบาย แผนงาน งบประมาณและมาตรการต่าง ๆ ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
- (2) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ระเบียบและประกาศ เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
- (3) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด
- (4) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับกองทุนป้องกันอาชญากรรมและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด
- (5) ให้คำปรึกษา ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแก่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐและองค์กรต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารและการดำเนินงานคุมประพฤติ
- (6) พิจารณาเรื่องอื่น ๆ และปฏิบัติหน้าที่อื่นใดที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา 7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระในการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่ง เพราะครบวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

มาตรา 8 นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) ปลัดกระทรวงยุติธรรมให้ออก
- (4) เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (5) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (6) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา 9 ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ปลัดกระทรวงยุติธรรมแต่งตั้งบุคคลที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกันตามมาตรา 5 เป็นกรรมการแทนและให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ตนแทน

มาตรา 10 ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดำรงตำแหน่งครบวาระแล้ว แต่ยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน

มาตรา 11 การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานเป็นประธานในที่ประชุม หากรองประธานไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 12 คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน คณะกรรมการชุมชนหรือคณะบุคคล เพื่อปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งแทนคณะกรรมการก็ได้และให้นำความในมาตรา 11 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด 2

อำนาจหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน

มาตรา 33 ให้พนักงานคุมประพฤติมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญาและพระราชบัญญัตินี้ และกฎหมายอื่น และโดยเฉพาะให้มีอำนาจ ดังนี้

(1) สืบเสาะและพินิจผู้ถูกสืบเสาะและพินิจเรื่องอายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญหาการศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ สิ่งแวดล้อม สภาพความผิด เหตุอันควรปรานี รวมถึงการทำรายงานและความเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการแก้ไขปรับปรุงตนเอง ตลอดจนความต้องการของบุคคลเกี่ยวกับวิธีการคุมความประพฤติ

(2) สอดส่อง สอบถาม แนะนำ ช่วยเหลือ ตักเตือน ผู้ถูกคุมความประพฤติให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขและให้สามารถแก้ไขปรับปรุงตนเองได้

(3) แสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ได้รับการสงเคราะห์ เพื่อให้การสงเคราะห์ ตามความในพระราชบัญญัตินี้

(4) กำหนดรายละเอียดในการปฏิบัติตามเงื่อนไขตามที่ได้ตกลงกับผู้คุ้มครองความประพฤติ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองความประพฤติ

(5) สอบถามและบันทึกถ้อยคำ ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้คุ้มครองความประพฤติ ผู้ได้รับการสงเคราะห์หรือบุคคลที่สามารถให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคลดังกล่าวหรือผู้เกี่ยวข้อง

(6) เรียกคู่มือหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาพบ เพื่อดำเนินกระบวนการยุติธรรมซึ่งสมานฉันท์ รวมทั้งติดตามผลการปฏิบัติตามข้อตกลง

(7) พิจารณาส่งตัวผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้คุ้มครองความประพฤติ ผู้ได้รับการสงเคราะห์ ให้แพทย์ตรวจสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ หรือพิจารณาส่งตัวบุคคลดังกล่าวไปบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้โทษ ความบกพร่องทางกายหรือจิตใจหรือความเจ็บป่วยอย่างอื่น

(8) จัดหรือส่งตัวผู้คุ้มครองความประพฤติไปทำงานบริการสังคม ยังหน่วยงานของรัฐ องค์กรภาคเอกชนหรืออื่น ๆ รวมทั้งจัดให้และกำกับดูแลการปฏิบัติตามเงื่อนไขของผู้ที่ศาลสั่งให้ทำงานบริการสังคมแทนค่าปรับตามประมวลกฎหมายอาญา

(9) จัดการหรือดำเนินการเกี่ยวกับตัวผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้คุ้มครองความประพฤติ ผู้ได้รับการสงเคราะห์ เช่น ถ่ายภาพ พิมพ์ลายนิ้วมือ ตรวจร่างกาย จัดเก็บของเหลวในร่างกาย จัดเก็บสารพันธุกรรมเพื่อการพิสูจน์บุคคลและการแก้ไขฟื้นฟู

(10) เรียกผู้คุ้มครองความประพฤติ ผู้ได้รับการสงเคราะห์ และบุคคลในครอบครัว เข้ารับการอบรมความรู้ และทักษะต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฟื้นฟูและป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

(11) ให้คำแนะนำแก่ บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง หรือบุคคลที่ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้คุ้มครองความประพฤติ ผู้ได้รับการสงเคราะห์ที่เป็นเด็กหรือเยาวชนพักอาศัยอยู่ด้วย ในการเลี้ยงดู อบรม สั่งสอนและการใด ๆ ตามความต้องการ หรือความจำเป็นที่เหมาะสมในแต่ละราย หรือ แนะนำในการปรับปรุงตนเองของบิดามารดา หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อการคุ้มครองและแก้ไขฟื้นฟูบุคคลดังกล่าว

(12) ดำเนินการที่เกี่ยวข้องเพื่อการบรรเทาผลร้าย เพื่อการช่วยเหลือและชดเชยเยียวยา ความเสียหายแก่ผู้เสียหาย รวมทั้งเพื่อการระงับข้อพิพาทและความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำความผิด

(13) มอบหมายและกำกับดูแลให้อาสาสมัครคุ้มครองความประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ดำเนินการให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบกระทรวง

(14) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่รัฐมนตรีหรืออธิบดีมอบหมาย

มาตรา 14 ให้พนักงานพักการลงโทษมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 13 โดยอนุโลมและโดยเฉพาะให้มีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) สืบเสาะและพินิจเกี่ยวกับนักโทษเด็ดขาด เพื่อเสนอเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจพิจารณาพักการลงโทษและลดวันต้องโทษ

(2) สืบสอบ สอบสวน ติดตาม ผู้ได้รับการพักการลงโทษ ผู้ได้รับการลดวันต้องโทษ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันอาชญากรรมและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด

(3) สอดส่องให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขการพักการลงโทษ การลดวันต้องโทษ หรือการปฏิบัติตามกฎหมายอื่น

(4) จับกุมนักโทษเด็ดขาดที่กระทำความผิดหรือฝ่าฝืนเงื่อนไขการพักการลงโทษ การลดวันต้องโทษ หรือการปฏิบัติตามกฎหมายอื่น

(5) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ดำเนินการสืบสวน สอบสวน ติดตาม ผู้ได้รับการพักการลงโทษ ผู้ได้รับการลดวันต้องโทษ เพื่อสอดส่องให้ปฏิบัติตามเงื่อนไข รวมทั้งเพื่อการจับกุมนักโทษเด็ดขาดที่กระทำความผิดหรือฝ่าฝืนเงื่อนไข

มาตรา 15 เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานคุมประพฤติและพนักงานพักการลงโทษ มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย

(1) เข้าไปในเคหสถาน หรือสถานที่ใด ๆ ที่ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ ผู้ได้รับการสงเคราะห์หรือพยาน อาศัยหรือทำงานหรือมีความเกี่ยวข้องด้วย เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก และสอบถามบุคคลซึ่งอยู่ในสถานที่นั้นเกี่ยวกับกรณีที่ระบุไว้ในมาตรา 13 (1) (2) มาตรา 14 (1) (2) และ (3)

(2) เรียกบุคคลที่สามารถให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีที่ระบุไว้ในมาตรา 13 (1) (2) มาตรา 14 (1) (2) และ (3) มาพบและสอบถามหรือปฏิญาณตนและให้ถ้อยคำ

(3) สั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง ส่งพยานวัตถุหรือพยานเอกสารอันจะใช้เป็นพยานหลักฐานเกี่ยวกับกรณีที่ระบุไว้ในมาตรา 13 (1) (2) มาตรา 14 (1) (2) และ (3)

กรณีการดำเนินการต่อเนื่อง ตาม (1) ให้พนักงานคุมประพฤติและพนักงานพักการลงโทษ มีอำนาจดำเนินการเพื่อสอบถามบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อไปได้จนเสร็จการ

ในกรณีเพื่อให้การช่วยเหลือผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ ผู้ได้รับการสงเคราะห์ ซึ่งหากไม่ดำเนินการในทันที บุคคลดังกล่าวอาจได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ให้พนักงานคุมประพฤติและพนักงานพักการลงโทษ มีอำนาจเข้าไปในภายหลังพระอาทิตย์ตกได้

ในกรณีมีความจำเป็นอย่างอื่นที่จะต้องเข้าไปในสถานที่ดังกล่าว ในเวลาพระอาทิตย์ตกถึงพระอาทิตย์ขึ้น พนักงานคุมประพฤติและพนักงานพักการลงโทษจะกระทำได้อีกต่อเมื่อมีคำสั่งของอธิบดีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดี

มาตรา 16 ในการดำเนินการเกี่ยวกับผู้ถูกคุมประพฤตินี้ที่ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการพักการลงโทษและการลดวันต้องโทษที่ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข ตามกฎหมายว่าด้วยการราชทัณฑ์ ให้มีหน่วยงานในสังกัดกรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม มีอำนาจหน้าที่ในการสืบสวน สอบสวนและติดตาม ผู้ถูกคุมความประพฤติ

ในกรณีการจับกุมนักโทษเด็ดขาดให้กระทำได้โดยไม่ต้องมีหมายจับ เพื่อส่งตัวไปดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนด

หลักเกณฑ์ วิธีการและข้อกำหนดในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 17 ให้พนักงานคุมประพฤติและพนักงานพักการลงโทษ ดำเนินการประสานงานเพื่อให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการสร้างเครือข่ายชุมชน เพื่อป้องกันอาชญากรรม

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบกระทรวง

มาตรา 18 ให้กรมคุมประพฤติดำเนินการจำแนก ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติและบุคคลที่ศาล พนักงานอัยการหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตามกฎหมาย มีคำสั่งให้อยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานคุมประพฤติ และดำเนินการเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูให้เหมาะสมกับผู้กระทำผิดแต่ละราย โดยให้คำนึงถึงความเสี่ยงในการกระทำความผิดซ้ำ

หลักเกณฑ์ วิธีการให้เป็นไปตามแนวทางที่กรมคุมประพฤติกำหนด

มาตรา 19 ให้รัฐมนตรีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอนพนักงานคุมประพฤติ และพนักงานพักการลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 20 ให้มีผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติและผู้ช่วยพนักงานพักการลงโทษ มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานคุมประพฤติและพนักงานพักการลงโทษ เพียงเท่าที่อธิบดีมอบหมาย

ให้อธิบดีแต่งตั้งและถอดถอน ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติและผู้ช่วยพนักงานพักการลงโทษ

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 21 ให้มีอาสาสมัครคุมประพฤติ ทำหน้าที่ช่วยเหลือพนักงานคุมประพฤติและพนักงานพักการลงโทษที่ได้รับมอบหมาย โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) สอดส่อง สอบถาม แนะนำ ช่วยเหลือ ตักเตือน ผู้ถูกคุมความประพฤติให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขและให้สามารถปรับปรุงตนเองได้

(2) แสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ได้รับการสงเคราะห์ เพื่อให้การสงเคราะห์ตามความในพระราชบัญญัตินี้

(3) สอบถามและบันทึกถ้อยคำผู้ถูกสืบเสาะและพินิจผู้ถูกคุมความประพฤติ ผู้ได้รับการสงเคราะห์หรือบุคคลที่สามารถให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคลดังกล่าวหรือผู้เกี่ยวข้อง

(4) จัดหรือส่งตัวผู้ถูกคุมความประพฤติไปทำงานบริการสังคม ยังหน่วยงานของรัฐ องค์กรภาคเอกชนหรืออื่น ๆ รวมทั้งจัดให้ และกำกับดูแลการปฏิบัติตามเงื่อนไขของผู้ที่ศาลสั่งให้ทำงานบริการสังคมแทนค่าปรับตามประมวลกฎหมายอาญา

(5) จัดการหรือดำเนินการเกี่ยวกับตัวผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ ผู้ได้รับการสงเคราะห์ เช่น ถ่ายภาพ พิมพ์ลายนิ้วมือ ตรวจร่างกาย จัดเก็บของเหลวในร่างกาย จัดเก็บสารพันธุกรรม เพื่อการพิสูจน์บุคคลและการแก้ไขฟื้นฟู

(6) ให้คำแนะนำแก่บิดามารดา หรือผู้ปกครอง หรือบุคคลที่ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ ผู้ได้รับการสงเคราะห์ ที่เป็นเด็กหรือเยาวชน พักอาศัยอยู่ด้วยในการเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนและการใด ๆ ตามความต้องการหรือความจำเป็นที่เหมาะสมในแต่ละราย หรือแนะนำในการปรับปรุงตนเองของบิดามารดาหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อการคุ้มครองและการแก้ไขฟื้นฟูบุคคลดังกล่าว

(7) ดำเนินการหรือประสานงาน เพื่อให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการสร้างเครือข่ายชุมชน หรือป้องกันอาชญากรรม

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบกระทรวง

มาตรา 22 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานคุมประพฤติ พนักงานพักการลงโทษ ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ ผู้ช่วยพนักงานพักการลงโทษ และอาสาสมัครคุมประพฤติ แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 23 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานคุมประพฤติ พนักงานพักการลงโทษ ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ ผู้ช่วยพนักงานพักการลงโทษ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

ให้ตำแหน่งพนักงานคุมประพฤติและพนักงานพักการลงโทษ เป็นตำแหน่งที่มีสิทธิได้รับเงินเพิ่มพิเศษตามที่กำหนดในระเบียบกระทรวง โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา 24 ในกรณีจำเป็น หากผู้เสียหาย ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ ผู้ได้รับการสงเคราะห์ หรือผู้เกี่ยวข้องไม่สามารถพูดหรือเข้าใจภาษาไทยหรือภาษาไทยท้องถิ่นได้ และไม่มีล่าม ให้จัดหาล่ามให้โดยมิชักช้า

ในกรณีที่ผู้เสียหาย ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ ผู้ได้รับการสงเคราะห์ หรือผู้เกี่ยวข้องไม่สามารถพูดหรือได้ยินหรือสื่อความหมายได้และไม่มีล่าม ให้จัดหาล่ามมือหรือล่ามที่สามารถสื่อความหมายโดยวิธีอื่นตามที่เห็นสมควร

ให้จ่ายค่าป่วยการแก่ล่ามที่จัดหาให้ตามมาตรานี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

หมวดที่ 3

การสืบเสาะและพินิจและการคุมความประพฤติ

มาตรา 25 ในการแจ้งหรือส่งคำฟ้องหรือหนังสือให้สืบเสาะและพินิจ ให้ผู้มีหน้าที่แจ้งหรือส่งคำสั่งหรือหนังสือ ให้สืบเสาะและพินิจ ดำเนินการโดยด่วนภายในสามวันนับแต่วันที่ศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ สั่งให้สืบเสาะและพินิจ มีคำสั่งให้สืบเสาะและพินิจ หรือมีหนังสือแจ้งให้สืบเสาะและพินิจ หรือนับแต่วันที่ผู้กระทำผิดอยู่ในเกณฑ์ที่มีสิทธิจะได้รับการสืบเสาะและพินิจ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่มิหนังสือแจ้งให้สืบเสาะและพินิจเพื่อการพักการลงโทษ หรือการลดวันต้องโทษ ให้เจ้าหน้าที่ส่งคำสั่งโดยเร็วภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่นักโทษเด็ดขาด อยู่ในเกณฑ์ที่มีสิทธิจะได้รับการสืบเสาะและพินิจ

การสืบเสาะและพินิจเริ่มนับจากวันที่สำนักงานคุมประพฤติได้รับคำสั่ง และให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจโดยเร็ว

หลักเกณฑ์ วิธีการ และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวง

มาตรา 26 ในการแจ้งหรือส่งคำสั่งหรือหนังสือให้คุมประพฤติ ให้ผู้มีหน้าที่แจ้งหรือส่งคำสั่งหรือหนังสือแจ้ง ให้คุมความประพฤติดำเนินการโดยเร็ว

ให้พนักงานคุมประพฤติ พนักงานพักการลงโทษ ชี้แจงเงื่อนไขและหน้าที่ ของผู้ถูกคุมความประพฤติและของพนักงานคุมประพฤติ พนักงานพักการลงโทษ ให้ผู้ถูกคุมความประพฤติทราบด้วยวาจาและลายลักษณ์อักษร รวมทั้งแจ้งผลที่ได้รับหากปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขให้ทราบด้วย

ในกรณีตามวรรคสองผู้ถูกคุมความประพฤติที่เป็นเด็กหรือเยาวชน จะต้องเป็นผู้ปกครองเข้าร่วมรับฟังการชี้แจงด้วย

มาตรา 27 ให้พนักงานคุมประพฤติ พนักงานพักการลงโทษจัดทำแผนในการแก้ไขฟื้นฟูให้เหมาะสมกับผู้ถูกคุมความประพฤติแต่ละราย โดยควรให้ผู้นั้นมีส่วนร่วมตามสมควร

ในกรณีที่ผู้ถูกคุมความประพฤติเป็นเด็กหรือเยาวชน ให้นำบิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนพักอาศัยอยู่ด้วยเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการแก้ไขฟื้นฟูด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบกระทรวง

มาตรา 28 ในกรณีที่ผู้ถูกคุมความประพฤติไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตามคำสั่งศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ ให้พนักงานคุมประพฤติ พนักงานพักการลงโทษ พิจารณาถึงสาเหตุแห่งการกระทำดังกล่าวและดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม เท่าที่จะสามารถกระทำได้ก่อน หากไม่อาจดำเนินการเพื่อการควบคุมความประพฤติต่อไปได้ ให้รีบรายงานต่อศาล พนักงานอัยการหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจโดยเร็ว

มาตรา 29 ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ ผู้ได้รับการสงเคราะห์ พึงได้รับการพิจารณาให้ความช่วยเหลือในด้าน การให้คำปรึกษาแนะนำ การพัฒนาศักยภาพในการเพิ่มพูนความรู้ การปรับเปลี่ยนทัศนคติ หรือพฤติกรรมและทักษะชีวิต การบำบัดรักษาอาการติดยาเสพติด การทำงานบริการสังคม การศึกษา การฝึกอาชีพ การประกอบอาชีพ ตลอดจนการสงเคราะห์อื่น ๆ ตามความจำเป็น

หมวดที่ 4

การทำงานบริการสังคม

มาตรา 30 การทำงานบริการสังคม อาจจัดให้ทำเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม โดยพิจารณาจากฐานความผิด เงื่อนไขที่กำหนดไว้ พฤติกรรมการกระทำผิด ความร้ายแรงแห่งการกระทำผิด ตลอดจนพิจารณาจาก อายุ สติปัญญา เพศ นิสัย ความประพฤติ ความรู้ ทักษะ ความสามารถทั่วไป และความสามารถพิเศษ รวมทั้งการศึกษาและการประกอบอาชีพ โดยงานที่จัดให้ทำจะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับวัฒนธรรมอันดีงาม ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น ความเชื่อทางศาสนา ตลอดจนปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

หลักเกณฑ์ วิธีการ ประเภทของงาน ระยะเวลาการทำงานบริการสังคม ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 31 การจัดให้บุคคลทำงานบริการสังคม สามารถดำเนินการโดยพนักงานคุมประพฤติ พนักงานพักการลงโทษ ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ ผู้ช่วยพนักงานพักการลงโทษ อาสาสมัครคุมประพฤติเจ้าหน้าที่ของรัฐ องค์กรภาครัฐ องค์กรภาคเอกชนหรือบุคคลอื่น ๆ โดยทั้งนี้

ต้องคำนึงถึงความเหมาะสม ความสะดวก และระยะเวลาเดินทางระหว่างที่พักอาศัยและสถานที่ทำงานบริการสังคม

ให้หน่วยงานหรือ องค์กรตามวรรคแรก ควบคุมดูแลการทำงาน ให้เป็นไปตามเงื่อนไข และหลักเกณฑ์ที่กำหนด

มาตรา 32 ในระหว่างการทำงานบริการสังคม พนักงานคุมประพฤติ พนักงานพักการลงโทษ ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ ผู้ช่วยพนักงานพักการลงโทษ อาสาสมัครคุมประพฤติ เจ้าหน้าที่ของรัฐ องค์กรภาครัฐ องค์กรภาคเอกชนหรือบุคคลอื่น ๆ ผู้ที่ควบคุมดูแลการทำงานและ ผู้ที่ทำงาน พึงใช้ความระมัดระวังในการทำงาน

มาตรา 33 เมื่อผู้ถูกคุมความประพฤติยอมรับเงื่อนไขหรือข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำงาน แล้วมีพฤติกรรมเสื่อมเสียจนไม่สามารถแก้ไข ดักเตือนได้ หรือมีพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ ปฏิบัติตามเงื่อนไข พนักงานคุมประพฤติจะต้องรายงานให้ศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจทราบแล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา 34 ความในหมวดนี้ให้นำมาใช้กับผู้ที่ศาลมีคำสั่งให้ทำงานบริการสังคมแทน ค่าปรับตามประมวลกฎหมายอาญาโดยอนุโลม

หมวดที่ 5

กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์

มาตรา 35 กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ เป็นกระบวนการยุติธรรมทางเลือกที่ให้ความสำคัญกับการบรรเทาผลร้าย หรือการระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นจากการกระทำผิด โดยการชดเชยเยียวยาความเสียหายแก่ผู้เสียหายและหรือชุมชน การสร้างความสำนึกผิดและความรับผิดชอบของผู้กระทำผิดในการกระทำของตนและการให้คู่กรณีได้ร่วมกันหาวิธีการในการแก้ไขปัญหา

ให้ผู้ประสานงานเป็นผู้ทำหน้าที่จัดให้มีการประชุม เพื่อไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาท หรือดำเนินการอื่นใดตามกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ แล้วแต่กรณี

ในกรณีมีความจำเป็นให้ผู้ประสานงานเสนอชื่อบุคคลอื่น ที่เห็นสมควรต่อเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจเพื่อแต่งตั้งให้เข้ามาทำหน้าที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ยหรือประนอมข้อพิพาท ตามหลักเกณฑ์ วิธีการตามแนวทางที่กรมคุมประพฤติกำหนด

มาตรา 36 ในระหว่างการทำงานปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติ เมื่อคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอและอีกฝ่ายหนึ่งยินยอม ให้ผู้ประสานงานพิจารณาจัดให้มีกระบวนการเพื่อให้เกิดความสมานฉันท์ได้ โดยเป็นผู้มีบทบาทในการดำเนินการเพื่อให้เกิดความสมานฉันท์

คุณสมบัติของบุคคลผู้เข้าร่วมในการประชุม ให้คำนึงถึงความเหมาะสมในเขตพื้นที่นั้น ๆ โดยให้ได้รับค่าตอบแทนให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการและข้อกำหนดให้เป็นไปตามที่ระเบียบที่กรมคุมประพฤติ กำหนด

มาตรา 37 ให้ผู้ประสานงานมีหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือ คู่กรณีในการประชุม เพื่อทำความตกลงร่วมกันได้แก่การกำหนดมาตรการที่เกี่ยวข้อง การตกลงกันเกี่ยวกับการชดใช้ ความเสียหายการสร้างความสัมพันธ์ปรองดองกันในครอบครัว ชุมชน การส่งเสริมให้มีการแก้ไข ปัญหาในชุมชน

เมื่อคู่กรณีสามารถทำข้อตกลงได้ให้มีการจัดทำบันทึกไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้อ่านข้อตกลงนั้น ให้คู่กรณีฟังแล้วลงชื่อบุคคลดังกล่าวให้เป็นหลักฐาน

หากไม่สามารถทำข้อตกลงกันได้ให้จัดทำบันทึกไว้เป็นหลักฐาน และแจ้งให้ผู้มีส่วน เกี่ยวข้องทราบ

มาตรา 38 ในกรณีที่ทำข้อตกลงกันได้

(1) เมื่อศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ กำหนดให้ผู้ถูกสืบเสาะและ พินิจผู้ถูกคุมความประพฤติอยู่ในความดูแลของพนักงานคุมประพฤติ ให้ถือว่าข้อตกลงนั้นเป็นส่วน หนึ่งของเงื่อนไขการคุมความประพฤติ

(2) เมื่อศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจไม่ได้กำหนดให้ผู้ถูกสืบเสาะ และพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติอยู่ในความดูแลของพนักงานคุมประพฤติ ให้พนักงานคุมประพฤติ ติดตามผลการปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อตกลง

หากข้อตกลงเป็นการชดใช้ความเสียหายให้ข้อตกลงนั้นเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาประนี ประนอมยอมความ

มาตรา 39 หากคู่กรณีไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง ผู้ประสานงานสามารถกระทำการตาม กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ได้อีก หากคู่กรณีมีความประสงค์จะให้ดำเนินการ

มาตรา 40 กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ สิ้นสุดเมื่อ

(1) กำหนดไว้ในเงื่อนไขการคุมความประพฤติ ให้สิ้นสุดเมื่อครบกำหนดระยะเวลา การคุมความประพฤติ

(2) ไม่ได้กำหนดไว้ในเงื่อนไขการคุมความประพฤติ ให้สิ้นสุดเพื่อปฏิบัติตามข้อตกลง ครบถ้วนหรือครบระยะเวลาตามข้อตกลงหรือผู้เสียหาย ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความ ประพฤติมีความประสงค์ยกเลิกข้อตกลง

มาตรา 41 ให้สำนักงานคุมประพฤติ มีหน้าที่ดำเนินการกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์
ในหมวดนี้

หมวดที่ 6

การสงเคราะห์

มาตรา 42 บุคคลที่สมควรได้รับการสงเคราะห์ ได้แก่

- (1) ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ
- (2) ผู้ถูกคุมความประพฤติ
- (3) ผู้อยู่ระหว่างการตรวจพิสูจน์และการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ตามกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
- (4) ผู้อยู่ระหว่างการทำงานบริการสังคมแทนค่าปรับ
- (5) ผู้พ้นจากการคุมความประพฤติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล พนักงานอัยการหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ หรือคำสั่งอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด
- (6) ผู้ซึ่งได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำเมื่อถูกจำคุกครบตามกำหนดหรือได้รับพระราชทานอภัยโทษปล่อยตัว
- (7) เด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวพ้นจากการฝึกอบรมครบตามคำพิพากษาแล้ว
- (8) ผู้พ้นจากการฟื้นฟูสมรรถภาพตามกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
- (9) ผู้พ้นจากการกักขังแทนค่าปรับหรือพ้นจากการทำงานบริการสังคมแทนค่าปรับ
- (10) บุคคลที่อยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์ ให้เป็นไปตามที่กำหนดใน

กฎกระทรวง

มาตรา 43 การให้การสงเคราะห์บุคคลตามมาตรา 42 เป็นความรับผิดชอบของรัฐที่มีความมุ่งหมายในการป้องกันอาชญากรรม ตามความสมัครใจของผู้นั้น

มาตรา 44 ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการเพื่อให้การสงเคราะห์ตามแนวทางที่กรมคุมประพฤติกำหนด

มาตรา 45 ให้สำนักงานคุมประพฤติ เรือนจำ ศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนหรือสถานอื่นใดที่มีหน้าที่ในการควบคุมตัว มีหน้าที่ในการให้คำแนะนำเรื่องการสงเคราะห์และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงการประสานงานหน่วยงานของรัฐและองค์กรภาคเอกชนในการให้การสงเคราะห์ด้วย

มาตรา 46 เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฟื้นฟูและสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้งและยุบเลิก บ้านสงเคราะห์ผู้กระทำผิดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้บ้านสงเคราะห์ผู้กระทำผิดตามความ ในวรรคแรกเป็นหน่วยงานในสังกัดกรมคุมประพฤติกระทรวงยุติธรรม

มาตรา 47 ในกรณีที่เห็นสมควรให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้สถานที่อื่นใดเป็นบ้านสงเคราะห์ผู้กระทำผิด

กรณีตามความในวรรคแรกให้ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติมีหน้าที่ให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมกับสถานที่ดังกล่าว

มาตรา 48 ในการบริหารจัดการ การกำหนดมาตรฐานการสงเคราะห์ การออกข้อบังคับ รวมทั้งรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบกระทรวง

หมวด 7

กองทุนป้องกันอาชญากรรมและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด

มาตรา 49 ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่ง เรียกว่า “กองทุนป้องกันอาชญากรรมและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด” มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- (1) เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายในการป้องกันอาชญากรรมและแก้ไขฟื้นฟูและสงเคราะห์ผู้กระทำผิด
- (2) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด รวมทั้งการดำเนินมาตรการอื่น ๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐานแห่งชาติว่าด้วยการคุมประพฤติ
- (3) เพื่อสร้างความตระหนักในการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม และความเชื่อมั่นในระบบกระบวนการยุติธรรมแก่ประชาชนทุกระดับ
- (4) เพื่อสนับสนุนกิจกรรมรณรงค์การป้องกันอาชญากรรม ตลอดจนให้ประชาชนรับรู้ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- (5) เพื่อสนับสนุนและเยียวยาความเสียหาย แก่ผู้เสียหายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมคุมประพฤติ
- (6) เพื่อศึกษา วิจัยหรือสนับสนุนให้มีการศึกษา วิจัย ฝึกอบรมหรือดำเนินการประชุมเกี่ยวกับการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชนและการป้องกันอาชญากรรม
- (7) เพื่อพัฒนาความสามารถของชุมชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมและการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด

มาตรา 50 กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินดังต่อไปนี้

- (1) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (2) เงินที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- (3) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้
- (4) เงินอุดหนุนจากต่างประเทศหรือองค์กรต่างประเทศ
- (5) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนหรือกองทุนที่ได้รับตามกฎหมาย หรือโดยนิติกรรมอื่น

(6) เงินจากค่าปรับในคดีอาญาในอัตราร้อยละหนึ่งของค่าปรับสุทธิ ก่อนที่จะจัดส่งคืนกระทรวงการคลังตามคำพิพากษาของศาลในคดีอาญาที่น่ากฎหมาย ว่าด้วยวิธีดำเนินการคุ้มครองความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญามาใช้กับจำเลย

- (7) ดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

มาตรา 51 เงินและดอกผลที่กองทุนได้รับตามมาตรา 50 ไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา 52 ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ อธิบดีเป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ ผู้แทนกรมบัญชีกลางและผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งไม่เกินสามคนในจำนวนนี้ ต้องมีผู้แทนจากภาคเอกชนซึ่งเกี่ยวข้องกับงานด้านการแก้ไขฟื้นฟูอย่างน้อยหนึ่งคนเป็นกรรมการ และให้รองอธิบดีที่อธิบดีมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ

อธิบดีจะแต่งตั้งข้าราชการในกรมคุมประพฤติไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

มาตรา 53 ให้นำบทบัญญัติมาตรา 7 มาตรา 8 มาตรา 9 มาตรา 10 มาตรา 11 และมาตรา 12 มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการบริหารกองทุน และการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการของคณะกรรมการบริหารกองทุน โดยอนุโลม

มาตรา 54 ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) วางระเบียบโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจัดหาผลประโยชน์ของกองทุน
- (2) บริหารกองทุนให้เป็นไปตามที่ระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด
- (3) พิจารณานุมัติการจ่ายเงินเพื่อสนับสนุนงานคุมประพฤติ ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด
- (4) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

มาตรา 55 ให้มีคณะกรรมการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนจำนวนห้าคน ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านการเงิน การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด และการป้องกันอาชญากรรมและให้เลขานุการกรมคุมประพฤติเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้นำบทบัญญัติมาตรา 7 มาตรา 8 มาตรา 9 มาตรา 10 มาตรา 11 และมาตรา 12 มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามวรรค 1 ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา 56 คณะกรรมการติดตามและประเมินผลตามมาตรา 55 มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน
- (2) รายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ
- (3) เรียกเอกสารหรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับกองทุนจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใด

มาชี้แจงข้อเท็จจริง เพื่อประกอบการพิจารณาประเมินผล

มาตรา 57 ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดทำบุคคลและบัญชีทำการ ส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุนในรอบปี แล้วทำรายงานผลการตรวจสอบและรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของกองทุน เสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อคณะกรรมการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

รายงานผลการสอบบัญชีตามวรรคสองให้รัฐมนตรีเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อทราบ และจัดให้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวดที่ 8

บทกำหนดโทษ

มาตรา 58 ผู้ใดเป็นเจ้าของหรือครอบครองสถานที่ที่ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจหรือผู้ถูกคุมความประพฤติอาศัยหรือทำงานหรือมีความเกี่ยวข้องด้วยขัดขืนไม่ยอมให้พนักงานคุมประพฤติหรือพนักงานพักการลงโทษเข้าไปในสถานที่นั้น หรือไม่ยอมตอบคำถามพนักงานคุมประพฤติหรือพนักงานพักการลงโทษตามมาตรา 15 (1) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือ ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 59 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเรียกของพนักงานคุมประพฤติหรือพนักงานพักการลงโทษ โดยไม่มาพบหรือไม่ยอมสาบานหรือปฏิญาณตน หรือไม่ยอมให้ถ้อยคำ หรือไม่ยอมส่งพยานวัตถุหรือพยานเอกสาร ตามมาตรา 15 (2) (3) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 60 ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงานมีตำแหน่งหน้าที่ปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัตินี้และล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของผู้อื่น เพราะการปฏิบัติการตามตำแหน่งหน้าที่นำความลับนั้นไปเปิดเผยนอกอำนาจหน้าที่ของตน โดยประการที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา 61 ผู้ใดเป็นพนักงานคุมประพฤติที่ได้รับแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2522 อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้ผู้นั้นเป็นพนักงานคุมประพฤติตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี